

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GEOFFREY VALENZIA**

Seduta tal-5 ta' Ottubru, 2007

Citazzjoni Numru. 1065/2005

**Carmelo Briffa (ID Nru 499041(M), f'ismu u ghan-nom
ta' hutu assenti
Emanuele Briffa u Joseph Briffa, kif ukoll George
Briffa (ID Nru. 538036(M),
Ikoll ahwa Briffa, u George Borg, (ID Nru 456043(M),
f'ismu u ghan-nom ta' huh assenti Nazzareno Borg,
kif ukoll Rita Calafato, (ID Nru. 281239(M), Carmela
Cascun (ID Nru 0198144(M), Mary Muscat, (ID Nru
239160(M), Joseph Borg,
(ID Nru 401547(M), Anna Aquilina, (ID Nru 343477(M),
Ikoll ahwa Borg u
Jesmond Aquilina (ID Nru 273672(M)**

vs

**Salvino Borg, Charles Borg, Anthony Borg u
Josephine
mart Edmond Fenech, Ikoll ahwa Borg**

II-Qorti

Preliminari

Rat l-att tac-**citazzjoni** li permezz tagħha l-atturi ppremettew illi:

Premess illi l-atturi flimkien mal-konvenuti huma lkoll proprjetarji b'mod indiviz bejniethom f'ishma differenti tal-fond ossia razzett numru hamsa u sittin (65), Triq San Pawl Milqi, Burmarrad, kif ukoll tal-garage u art annessi mal-imsemmi razzett; u

Premess illi l-atturi ahwa Briffa, u cioe' George Briffa, Carmelo Briffa, Emanuele Briffa u Joseph Briffa lkoll flimkien huma proprjetarji f'sehem indaq u indiviz bejniethom ta' porzjon wiehed minn hamsa (1/5) tal-propjeta' deskritta hawn fuq; u

Premess illi l-atturi l-ohra ahwa Borg, u cioe' George Borg, Rita Calafato, Carmela Cascun, Nazzareno Borg, Mary Muscat, Joseph Borg, Anna Aquilina u Jesmond Aquilina, lkoll flimkien huma proprjetarji f'sehem indaq u indiviz bejniethom ta' porzjon iehor ta' wiehed minn hamsa (1/5) tal-propjeta' deskritta hawn fuq; u

Premess illi l-konvenuti huma proprjetarji f'sehem indiviz bejniethom tal-kumplament tal-propjeta' hawn fuq deskritta, u cioe' ta' tliet porzjonijiet minn hamsa (3/5) ta' din il-propjeta', u dan b'mod indiviz mal-atturi; u

Premess illi l-atturi ma jridux illi jibqghu fi stat ta' komunjoni mal-konvenuti tal-propjeta' msemmija, u jridu illi ssir il-qasma tal-imsemmija propjeta' skond il-porzjonijiet hawn fuq dettaljati; u

Premess illi ‘gia kien imfassal pjan tal-mod kif tista’ ssir id-divizjoni u assenazzjoni tal-kumplament tal-propjeta’, tant illi kien inhatar il-Perit Joseph Ellul Vincenti A&CE, li kien fassal proposta ghall-qsim tar-razzett, garage u raba’ in kwistjoni, u ghalih hekk jidher illi din il-propjeta’ hija komodament divizibbli fil-porzjonijiet indikati; u

Premess illi minkejja diversi nterpellazzjonijiet lill-konvenuti sabiex jersqu ghal qsim u assenazzjoni tal-propjeta’ imsemmija, baqghu inadempjenti;

Jghidu ghalhekk il-konvenuti, jew min minnhom, ghaliex din I-Onorabbi Qorti m’ghandix:

1. Tiddikjara illi l-atturi bejniethom lkoll huma propjetarji ta’ zewg porzjonijiet minn hamsa (2/5) f’sehem indiviz mal-konvenuti li huma propjetarji ta’ tliet porzjonijiet minn hamsa (3/5) tal-fond ossia razzett numru hamsa u sittin fi Triq San Pawl Milqi, Burmarrad, kif ukoll tal-garage u art annessi mal-istess fond.
2. Tordna illi l-propjeta’ msemmija għandha tinqasam f’zewg porzjonijiet u cioe’ ta’ tnejn minn hamsa (2/5) li għandha tigi assenjata lill-atturi f’sehem indiviz bejniethom u tlieta minn hamsa (3/5) li għandha tigi assenjata lill-konvenuti f’sehem indiviz bejniethom.
3. Konsegwentement, tassenja lill-atturi f’sehem indiviz bejniethom iz-zewg porzjonijiet minn hamsa (2/5) tal-propjeta’ msemmija, filwaqt illi tassenja lill konvenuti rrimanenti tliet porzjonijiet minn hamsa (3/5) tal-propjeta’ msemmija.
4. Fl-eventwalita’ li jigi dikjarat illi l-propjeta’ in kwistjoni ma hiex komodomament divizibbli, tordna il-bejgh in licitazzjoni tal-propjeta’ in komuni sabiex ir-rivakat jinqasam fil-porzjonijiet kif dettaljati hawn fuq;
5. Okkorrendo, tinnomina Perit ghall-iskop tal-imsemmija qasma.

6. Tinnomina Nutar sabiex jippubblika l-att relattiv ta' divizjoni u kuraturi deputati sabiex jirrappresentaw l-eventwali kontumaci.

Bl-ispejjez, inkluzi dawk tal-ittri nterpellatorji datati 23 ta' Mejju, 2005, 14 ta' Lulju, 2005 u 15 ta' Settembru, 2005, kontra l-konvenuti ngunti ghas-subizzjoni.

Rat id-Dikjarazzjoni tal-atturi a fol. 3 tal-process.

Rat **In-nota ta' eccezzjonijiet tal-konvenuti** a fol. 23 tal-process fejn eccepew:

1. Illi preliminarjament il-konvenuti ma jopponux illi ssir id-divizjoni tal-fondi skond il-kwoti msemmija, ossia ghal zewg kwinti (2/5) ghal zewg atturi u ghal tlett kwinti (3/5) ghal konvenuti.

2. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost il-propjeta' in kwistjoni tikkonsisti fil-fond numru 65 fi Triq San Pawl Milqi, f'Burmarrad, liema fond huwa razzett b'zewg sulari, f'bicca raba' annessa u retroposta ghal dan il-fond bil-kejl ta' circa tomna u fil-fond numru 67 liema fond huwa remissa li jintuza ghal hazna tat-tiben.

3. Illi l-konvenuti jrabbu l-annimali f'dawn il-fondi u għandhom hamsa u ghoxrin (25) baqra, kif qed jigi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza.

4. Illi l-pjan ta' divizjoni redatt mill-Perit Joseph Ellul Vincenti, liema rapport gie esebit bhala Dokument A, huwa rrilevanti u dan minhabba l-fatt illi kif redatt minnu stess il-valutazzjoni u divizjoni tista' tkun valida biss jekk hemm qbil illi l-fondi '*huma liberi minn kull kirja lill-terzi.*'

5. Illi kif jirrizulta mill-kuntratt fl-Atti tan-Nutar Dottor Angelo Vella datat 28 ta' Marzu, 1988 - Dok. SB 1- il-fondi kieni mikrija fl-intier tagħhom lil Teresa Borg bi tlett Liri u ghoxrin centezmu (Lm3.20) fis-sena u di fatti l-konvenuti jħall-su kera ta' Lira u sittin centezmu (Lm1.60) fis-sena lil Carmelo Briffa u lil Joseph Borg rispettivament.

6. Salv eccezzjonijiet ulterjuri

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti ezibiti;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat in-noti tal-partijiet;

Talbiet u eccezzjonijiet

Illi l-kawza thalliet ghal lum ghas-sentenza fuq ir-raba' u l-hames eccezzjoni tal-konvenuti li huma għandhom kirja.

Illi l-atturi qed jitkolli li l-Qorti tiddikjara li huma u l-konvenuti huma propretarji bejnithom tar-razzett 65, Triq San Pawl Milqi, Burmarrad, kif ukoll tal-garage u art annessa ma' l-istess fond u sabiex tordna li din il-propjeta' tinqasam f'zewg porzjonijiet.

Il-konvenuti qed jeccepixxu li jaqblu li dina l-propjeta' għandha tinqasam, izda qed isostnu wkoll li d-divizjoni m'ghandhiex tkun ibbazata fuq ir-rapport li kien għamel il-Perit Joseph Ellul Vincenti, kif qed jitkolli l-atturi, billi qed jallegaw li dan il-fond hu soggett għal kirja, mentri skond ir-rapport tal-Perit Ellul Vincenti l-pjan ta' divizjoni mhejj minnha kellu jkun validu biss jekk il-fond huwa liberu minn kull kirja lil terzi.

Fatti

Bħala fatti jirrizulta li z-zija tal-konvenuti, Teresa Borg flimkien ma' oħta xebba Giovanna Borg, kienet toqghod fir-razzett in kwistjoni. Dan il-fond u l-art konnessa mieghu kieni propjeta' tal-genituri ta' l-ahwa Borg li meta mietu wirtuhom uliedhom, l-imsemmija xebbiet, Teresa u Giovanna Borg, Salvu Borg, Concetta Briffa, u Joseph Borg. Teresa u Giovanna Borg, xebbiet, baqghu jghixu fir-razzett u minhabba f'hekk kieni jħallsu Lm1.60 lill ahwa l-ohra talli baqghu jirrisjedu hemm. Meta mietet Giovanna Borg, fil-1980, l-kera baqa' jithallas minn Teresa Borg waheda lill ahwa l-ohra, sakemm mietet fil-1999. Hi halliet

sehemha mill-propjeta' lill-konvenuti. Wara li mietet Teresa Borg, u l-konvenuti marru biex iħallsu l-kera, il-kera ma gietx accettata mill-ahwa l-ohra u bdiet tigi depozitata l-Qorti. (ara dok a fol 42 et seq).

Kontestazzjoni

Il-konvenuti qed jissottomettu li b'kuntratt fl-Att tan-Nutar Dottor Angelo Vella datat 28 ta' Marzu 1998, Dok SB 1 a fol 26, Salvatore Borg u oħtu Teresa Borg kienu tawhom b'donazzjoni 3/5 indivizi in propjeta' tal-fond inkwistjoni. Huma jghidu li kienu jagħtu Lm1.60 fis-sena lill ommhom Agnes Borg biex din thallashom lill Joseph Borg u Lm1.60 biex thallashom lill Konċetta Briffa. Meta dawn mietu, l-atturi ma baqghux jaccettaw kera.

Il-konvenut Salvino Borg isostni wkoll li fil-post in kwistjoni hu kien irabbi l-annimali meta kien zghir, u 'ssa ilu ghoxrin sena jrabbi l-baqr hemm.

Konsiderazzjonijiet

Jirrizulta mill-provi li wara li mietu l-genituri tal-ahwa Borg, ix-xebbiet Teresa Borg u oħta Giovanna, kienu baqghu jghixu fir-razzett u bi ftehim ma huthom l-ohra kienu jħallsuhom Lm1.60 bhala kera sakemm imutu talli kienu qed jokkupaw ir-razzett.

Meta mietet Tereza Borg jirrizulta li ma kien hemm hadd jghix magħha fir-razzett billi l-konvenuti kellhom fejn joqghodu. Għalhekk kull dritt li setgħa kellha Tereza Borg fuq ir-razzett spicca mal-mewt tagħha.

Il-konvenuti qed isostnu li huma għandhom titolu ta' kera fuq ir-razzett ghax qed jghidu li sehem Tereza Borg ghaddha fuqhom permezz tal-kuntratt Dok SB1; ghax kienu jħallsu l-kera u ghax Salvino Borg kien irabbi **l-annimali fir-razzett**.

Rigward dan l-ahhar punt, l-atturi pprezentaw kopja ta' ittra Dok GB2 a fol 54 li turi li meta l-atturi kienu ndunaw li Salvatore Borg ipprova jagħmel xi jedd fuq il-post in kwistjoni billi jibdel xi affarijiet fih huma kienu interpellawh

biex ihalli kollox kif inhu billi l-fond kellu jigi diviz bejn l-ahwa. Il-konvenuti ghalhekk illum ma jistghux jivvantaw xi titolu fuq il-post meta huma kienew gew interpellati biex ihallu kollox kif kien.

Dwar l-allegazzjoni li l-konvenuti kienu jhallsu kera, jirrizulta li meta mietet Tereza Borg hadd ma kien **jghix magħha** u l-konvenuti kellhom ir-residenza tagħhom 'l fuq mir-razzett. Il-kera kienet dejjem tithallas minn Tereza Borg jew minn xi hadd mill-konvenuti għan-nom tagħha.

Il-konvenuti ma gabu ebda prova, **l-ebda ricevuta**, li huma kienu jhallsu l-kera f'isimhom lill Konċetta Briffa jew lill Joseph Borg jew li gew rikonoxxuti bhala nkwilini. Kien hemm zmien, meta kienet għadha hajja Teresa Borg, li dina kienet tibagħat il-kera ma' Salvu Borg jew ma martu Agnes Borg biex ihallsu l-kera, izda dan, għan nom tagħha. Il-fatt li l-konvenuti kienu jhallsu l-kera huma, ma jbiddilx il-fatt li qatt ma nharget ricevuta f'isimhom jew li huma gew rikonoxxuti bhala nkwilin. Il-konvenuti ma kellhom x'jaqsmu xejn mal-ftehim li kien hemm bejn l-ahwa Borg. Huma kienu mizzewgin u kellhom id-djar tagħhom u hadd minnhom ma kien jghix ma' Tereza Borg meta giet nieqsa.

Il-hlas magħmul minn terz jiproduci biss l-estinzjoni ta' l-obbligazzjoni tal-pagament dovut imma ma jiproducix ukoll effikacija diretta ta' xi rikonoxximent fit-titolu. Biex ir-rikonoxximent jiproduci tabilhaqq l-effetti guridici mixtieqa, l-eziti probatorji jrid ikollhom almenu kontenut tali li tingera dik ic-certezza, jew almenu ilkonvinciment ragonevoli, ta' l-ezistenza ta' dak li l-istess rikonoxximent. Imbagħad meta mietet Tereza Borg l-atturi ma baqghux jaccettaw hlas ta' kera mingħand il-konvenuti u l-kera giet depozita l-Qorti.

Il-Qorti inoltre tirrileva li fil-kuntratt **ta' donazzjoni** li l-konvenuti ezebew gie traserit sehem Tereza u Salvatore Borg tal-propjeta' in kwistjoni lill konvenuti izda ma jsemmi xejn li kienet qed tigi trasferita xi kirja li l-konvenuti jghidu li Tereza Borg kellha. Kull ma jsemmi hu li bhala fatt "dawn l-immobibli huma llum mikrija fl-intier tagħhom

Kopja Informali ta' Sentenza

lill-komparenti Tereza Borg bi tlett liri u ghoxrin centezmu fis-sena". (Fol 28). Inoltre ma jissemma xejn dwar kera, fir-rigward ta' Salvatore Borg, li kien ukoll donatur fuq il-kuntratt. Dan setgha jittrasferixxi sehemhu mill-propjeta' u mhux il-kirja.

Ghalhekk il-Qorti tikkonkludi li l-kirja li l-konvenuti jghidu li Tereza Borg kellha la ntirtet minnhom u lanqas ma giet trasferita lilhom bil-kuntratt tal-1998.

DECIZJONI

Ghal dawn il-motivi
Il-Qorti tiddeciedi
Billi tichad ir-raba' u hames eccezzjoni tal-konvenuti
Spejjez ghall konvenuti
U tiddifferixxi l-kawza ghall-provi kollha li fadal.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----